ТОРБИНА СМІХУ

ЛЮДЯМ НА ВТІХУ!

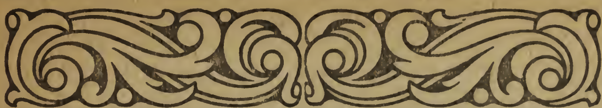
ВЕСЕЛІ ВІРШІ, ВИДУМКИ, ПРИКАЗКИ, ПОГОВІРКИ, ЖАРТИ, ДОТЕПИ І. Т. П.

Накладом „Сельської Бібліотеки“.

ЛЬВІВ 1921.

Друкарня Ставропигійського Інститута
під управою Ю. Сидоряка.

СИЛЬВ[illegible]СТЕР КАЛ[illegible]

„Боже, не жартуй!“

Микола Ретельний ідучи дорогою на ярмарок до міста і стрінувши жебрака, подумав собі: — „От коби так Бог дав, а я знайшов гроші, то зараз поділивбимся з цим бідним сліпим жебраком, що ось сидить тут на роздорожу; відділив бим йому навіть і третину з цего. І ледви перойшов кілька кроків, побачив в рові торбинку, розвязує, а в ній гроші, самі срібні корони, (ділося це ще за небішки Австрії). Начислив три сотки, утішився бідняга Микола, аж відмолодів, подякував Богові і відчислив одну сотку для сліпого жебрака, як приобіцяв.

— „Дідуню! — озвався Микола, приблизившись до сліпця, — я ідучи на ярмарок просив Бога, що, як найду які гроші, так третю частину дам вам, отож і знайшов я торбинку, в якій було три сотки. Ото Господь Бог мене вислухав, так і я дотримав обіцянки і даю вам сотку з цих найдених грошей!“

Дід, витягаючи руку по гроші, піймив спритно за цілу торбинку і начав на ціле горло кричати: — „гвалту! люде, ратуйте, злодій мене напав і видирає в мене гроші!“ На цей крик збіглися люди, явився й шандар, і кінець кінцем, відібрав від Миколи торбинку з грішми і віддав жебракови, а Микола дістав іще кілька нагайок.

Під вечір прийшов невеличкий хлопчина, що провожав діда, та повів його домів.

В хаті став оповідати дід свойому хлопцеви, яке йому приключилось і з тої втіхи післав хлопчиська до коршми по горівку, а сам начав підкидувати торбину з грішми в гору і все за кождим підкиненем примовляв утішно: „Христос воскрес!“ (Було се по великодних святах).

Микола, який не заспав свого, слідив, куди цей хлопчина поведе жебрака, аж до хати, а зобачивши, що хлопчина побіг до коршми, увійшов тихесенько босою ногою до хати, як раз на цей акт, коли жебрак підкидував торбинку з грішми до гори. Коли дід підкинув торбинку в гору може вже десятий раз, Микола сягнув рукою в горі і злапав в руки і духом винісся з хати. Жебрак тримаючи руки до гори, жде, щоби упала з гори в руки торбина, та промомляє:

— „Боже, не жартуй, а віддай мені гроші!

Але Бог йому сих грошей більше вже не віддав!

Жид і шкапа.

Раз заїхав жид шкапою
  На польську дорогу,
Шкапа стала йти не може,
  А він бе небогу:

— „Гейта, вісьта, ді паскідне,
  Кандюго погана!“
Бе пужалом, а коняка,
  Ступить і знов стане.

Врешті руки вже зболіли,
  Бідну шкапу бити,
Зліз із неї і почав
  Таке говорити:

— „А знай, — каже — дурне шкапе,
Як гратись зі мною,
Не хотілась так їхати,
Гайда піхотою.

Це і те.

Гаврило жив дуже зле з своєю жінкою, бо завжди ним помітувала. Трапилося раз, їхали вони зелізницею, дивилися через вікно, та побачили вовка.

Жінка: Гаврило, що би ти казав, як би ми ішли, а вовк на нас напав?

Гаврило: Та що, сказав бим йому: „смачного!"

— —

— Зоню! Як довго будеш носити жалобу по своїм чоловіці?

— Та доти, поки не трапиться мені вийти заміж!

— —

— Молода жінка: Дивися мій дорогенький Влодзю, як ці пчоли бренять, літаючи наоколо нас.

— Молодий муж: Справді Юлечко; вони відай чують, що ми переживаємо тепер медовий... місяць!

— —

На самоті.

— Моя зозулько! тепер находимося самі в кімнаті.

— Так, але бо ти, соколику мій, все ще так заховуєшся, як би ми, не були самі!

Бульба.

— Відгадай пощо на світі
Господь бульбу сотворив?
— Та на це так, щоби, бачиш,
Й хлоп зі шкіри щось лупив!

Сільські політики.

— Ци чули ви, що сталося в нашім селі?

— Ні, що такого?

Та ось бачите, наш дяк, відрікся служити Богові, а наймився у пана за наймита!

— Коли? Де?

— А ось, бідного Грицька, що то був, як знаете, мельником в нашім млині, випхав з млина, а сам залишив дяківство і пішов за мельника!

— Та-а-а-к? тьфу! а він чого там пхаеся, ще йому за мало, таж він має, хвалабо, на чім газдувати, а до того ще і не жонатий!

— Гм — говоріть свое, таж знаете, що бо-

гача і чорт не вагодує, він би хтів весь світ заїсти.

— Ано, нічо дивного! Він бачив, що Бог не платить так гарно як пан, бо як знаєте, він цілував в церкві Ісуса Христа стільки літ, а не мав нічого з цего, а як панові сказав лиш раз „цалує рончкі“ то за одно тільки слово, дістав посаду, та іще кілька фір дерева!

На цвинтарі.

Прохожий переходив через цвинтар і замітив оден памятник, на якім було так написано:

„Tu spoczywa Jan parobek,
Ja, pan, jego, ten nagrobek,.
Postawiłem dla pamięci,
Niech go wszyscy święcą święci!

Перечитав це прохожий, несподобалося йому таке, бере олувець та дописує ось що:

„Jak pokładłeś ten nagrobek,
On już nie był twój parobek,
Ty już nie był jego panem,
Pocałuj go w.... Amen!“

При уродинах.

— „Хочеш бачити Івасю,
Братчика малого,
Що приніс нам нині бузько,
Такого гарного?“

— „Братчика я не конечне,
Хлопчик відвічає,

Тільки бузька рад-бим бачить,
Як він виглядає?“

„По що встану?“

— „Що знов з вами, куме Процю,
Що на такій слоті,
Так валяєтеьь в цім рові,
У такім болоті?

Таж вставайте із болота!“
Кум Сень відозвався?
— „По що встану, на це щеб знов
До рова поклався?“

Між жінками.

— Хто тебе до цего намовив, що ти віддалася за Гриця, прецінь він старий і не гарний!

— Це нічо! але бо він гроші, та гарного молодшого брата має!

Недорого.

Мужик: — Щось дорого дуже берете, пане реєнтий, за псалтирю, щосьте читали коло моєї небіжки мами.

Дяк: — Чому дорого?

Мужик: Розумієся, памятаєте як ви читали коло небіжчика батька, то взялисьте одного золотого, а тепер хочете два.

Дяк: Так повинно бути, бо коло небіжчика батька я читав псалтирю тихо, а при вашій мамі, мусів читати голосно, щоби почули, бо прецінь знаете, що вони за життя були глухі.

В школі.

Учитель: Сіло на пліт 40 горобців надійшов стрілець і убив 13, отож скільки іще лишилося?

Ученик: — Нічо прошу пана.

Учитель: А це чому:

Ученик: Бо прочі повтікали

На патрулі.

Питаєся улан дівчини, яку стрінув на полі: — Марусю! неприятеля не бачилась?

— Ні! відповідає дівчина. — Я не бачила іще такого, бо кожний міні приятель, хто говорить зі мною.

„Ясний пан".

Раз, недавно тому буде,
Жид село в посесію взяв,
Та Івана — за фірмана
До двора собі приняв.

А був жид гонорний дуже,
Хотів жити понад стан,
Приказав він Іванові,
Щоб го звав все: „ясний пан".

Таку службу в посесора
Не сподобав си Іван,
Тай утік із його двора;
Зажурився „ясний пан".

Відшукав його жидисько,
Та давай його питать:
— „Через що, Іване, хочеш
Ясьне-пана покидать?

Ци у мене зле так було,
Що покинув ти мій дім,
Ци убратись в що не маєш,
Ци-м образив тя у чім?

Може тобі ясна пані,
Ясна панна, ци панич,
Що сказали, то скажи ми,
Я-ж за це не знаю нич!"

— „Ні, не те — Іван говорить,
Лиш сміягься кождий став,
Що у жида паршивого
Я на службу ся найняв."

Мудра справа.

Марко Тіцький, відкупив від Гната Величкого поле; через це поле була видоптана стежка і люди туди переходили, але одного разу Марко Тіцький зловив жида і вибив що влізлося, а жид вніс жалоду до суду:

— Судія: Як то було, кажи жиде!

— Жид: Пане сендзя, я ішло тою стежка, бо міні Гнат ніколи не збороняло тою стежка ходити, а Марко мене злапало і дуже побило!

— Судія: Ну, ну нічого! А ти чоловіче маєш заплатити за його біль, щось бив, бо нині невільно бити нікого, а впрочім стежка була з давен давна і Гнат Величко не боронив нікому нею ходити.

Марко Тіцький: — Прошу пана судії! вперед це поле було Гната Величкого, а тепер Марка Тіцького, то за Гната було вільно ходити, а за мене не вільно! (це сказав і сів собі на лаву біля судії).

— Судія: А ти чоловіче, чого тут сів?

Марко Т.: — Та прошу ласки пана, за тамтого судії, коли я тільки прийшов чого до суду, то завжди сідав біля судії на цю лавку!

— Судія: То був тамтой, а тепер инший, рушай хлопе з відси!

— Марко Т.: Так і з цею стежкою; за Гната вільно було ходити цею стежкою, а за мене не вільно!

— Судія: Як так, то добре! іди чоловіче до дому, бо ти справу виграв!

Перекупка та генерал.

Було се за часів царських;
В місті Петрограді
Ходе собі генерал,
Убраний в параді.

Медалі груди украшають,
Золоті і срібні,
Він на базар повертає
Між сідухи бідні,

Що торгують яблуками
По-під камяниці;
Були ріжні межи ними,
Баби й молодиці.

Генерал так замашисто
Йшов через дорогу,
Що вивернув бабі ябка,
Тай скривдив небогу...

Баба в крик: „А ти гільтаю
Оден якийсь ходиш,
Позбирай ми отсі ябка,
Шкоду мені робиш.“

Генерал лиш грізно глянув,
Та тупнув ногою:
— „Мовчи бабо! чи не бачиш,
Хто мовить з тобою?„

— „Хай там мовить, хто лиш хоче,
Так я не боюся!
Збирай ябка, стільцем кину!“
Верещить бабуся.

— „Мовчи бабо, ти проклята,
Тобі повідаю,
На грудь мою подивися!
Я се що цар маю!“

Баба швидко підкасалась,
Наче чарівниця:
— „Подивися! Я се маю,
Що сама цариця!“

Галицький мужик у Відни.

За небішки Австрії, приїхав раз галицький мужик до Відня. Коли зголоднів, начав шукати „пропінації“ і тяжко було йому знайти, понеже не умів по німецьки ані слова, а до того іще не умів читати лиш нумера пізнавав. Ходить і ходить, вкінци намітив реставрацію, а пізнав що це „пропінація“ по шильді, на якім було мальовано: пиво, горівка і вино. Увійшов до середини, а було це в саме полудне, як робітники зійшлися до реставрації на обід. Наш мужик сів собі при столі, а кельнер побачивши нового гостя, прийшов і приніс йому папір, на якім були списані потрави та їх ціна.

Мужик не дав по собі пізнати, що читати не уміє, взяв папір до рук і начав шукати, де

менші нумера, (щоб було щось найдешевшого), та замітив 10.

—„Ага, це буде щось дешевого!“ — подумав собі і показав пальцем кельнерові, а кельнер приніс йому тарілку капусти.

— „Ов, а це що? — подумав собі; — кепсько натрапив я, але що чинити, вже мусить так зістати!“ і рад не рад мусів їсти капусту. Біля, сидів оден гість, німець і їв мясо з бараболями, а що йому це дуже смакувало, попросив іще одну порцію по німецьки: — „noch einmahl“ і кельнер приніс йому знона мясо. Зачув мужик, що на слово „noch einmahl“ приніс йому мясо, думав, що мясо по нінецьки називается „noch einmahl“, отже коли зїв капуст, закликав кельнера і сказав: „noch einmahl“! І кельнер знова приніс йому порцію капусти. — „А ти вихопню німецький, лайдаку! — подумав собі мужик — як ти знаеш що я хлоп, і що я в дома тільки капусту їв, чиж я не плачу як другі, чиж я не з'їв би мяса, як німець, а то лайдак, він гадає, що русин мяса не вміє їсти?“ так бідькае бідний сіромаха галицький мужик у Відні і не вдоволений заїдав далі капусту.

При другім столі сидів знова оден гість німець і їв тісто зі сиром; думае собі мужик: — „А то файне, ліпше, як в дома стара зварить!“ і дістав великий апетит на це. Німець з'їв, а що йому добре смакувало, закликав кельнера, і попросив другу порцію, кажучи „retour“. І кельнер приніс йому знову тісто з сиром.

Тут знова мужик зачув слово „ретур“ і думав, що це так тісто з сиром по німецьки називается, отож закликав кельнера і сказав „ретур“, а кельнер знова приніс йому порцію капусти.

Тут мужик уже не міг більше цего знести, і вже не тихо, тільки голосно начав лаяти кельнера: — „А ти, обірванче, думаеш, що я хлоп

з Галичини і тіста з сиром у Відні не мож мені їсти, звідки ти сурдутнику, з обрізаними полами, знаєш, що я в дома тільки капусту їв?“ Так лаючи, кинув на стіл шістку і зі злостю вийшов на двір.

Їдучи домів не міг надивуватись, звідки навіть такий віденський вихопень знає, що хлоп в Галичині жіє лиш капустою і бульбою?

„Wszak“.

Мацей, старший брат косцельний,
Хтів розумним стати
І задумав у пробоща,
Книжки пожичати.

Раз приходить він до ксендза,
Книжку оглядає
Переглянув, а ксендз його
Віжливо питає:

— „Cóż Macieju, ładna książka,
Coście w rękach mieli?
Czy wy wszystkie tam słóweczka
Dobrze zrozumieli?“

— „Wszystkie prawie,—tylko nie wiem,
Co słowo: „wszak“ znaczy,
Czy nie będzie to wszów samiec,
Niech mi ksiądz wybaczy.“

„Adie“.

Похожає собі Микита Заливайко по Львові, аж зголоднів, та оглядається за шинком, деб можна дещо випити та перекусити.

Стрічає якогось студента, та питає, де ту є який шинк. Студент показав йому: „Ось таки тут недалечко, там на розі, на право!“

Пішов мужик але таки зблудив, бо зайшов в аптику:

— Дайте пане чарку горівки, та кусок оселедця!

— Тут не реставрація, тільки аптика, ви татуню заблудили, каже аптикар!

— „Га, як так, то бувайте здорові!“

— „Adie!“ — каже аптикар.

Станув мужик в дверах, та думає, що се моне значити „adie!“? Се певно якась лайка!

— „Adie“! повторив аптикар, підсміхуючись.

— „Ви не адієкайте, лиш як маєте що їсти то давайте, а ні, то не лайте чоловіка, бо ви самі „адіє“, ваша жінка „адіє“, ваші діти адієта, а не я Микита! Дивіть, лаятись буде!“

І вийшов лихий з аптики, та вже не шукав за шинком, а поїхав домів голодний.

Наш дяк.

В нашім селі славний дяк,
Що і пошукати,
Немож славним його співом
І налюбуватись.

Як в неділю заведе він,
Голосочком своїм,
То що жіє біля його,
Нічого не встоїть.

Усі люде, баби, діти,
Гет ся відсувають,
Ба й ворони і горобці,
Аж з дахів злітають.

Раз побачив дяк кобіту,
Що в кутку стояла,
Тай жалібно оглядалась,
Слезу утирала.

І жаль стало йому баби,
Доньої зближаєсь:
— „Що так плачете ґаздинцю?“
Пан реєнт питає.

—„Ой—дяченьку, як ви гласом,
Своїм заспівали,
Коза міні пригадалась,
Як ю вовки драли!“

Апостол

от Івана Лубінецького*) чтеніє:

(Гл. 1. зач. 1.).

Братіє! бил человік Семеон, любящій в корчмі сидіти, по вся дни живота своєго. Зіло утром пришед он в корчму і рече: Іцку, Іцку, гряди в півницу і принеси шарканицу. Іцко послушен бил, грядет в півницу, приносит шарканицу і наливає в шкляницу, і подає Семеонови. Семеон попіяше раз, попіяше вторий раз, попіяше третий раз, і склонил главу, і упадеши под лаву, і успе яко пес. Хропіл Семеон цілий день, аж под вечір чада Ізраіля Іцка винесли Семеона з корми вон і кинули под плот.

А ми тую горілицу величаємо, по болотах ся валяємо, до свиней ся рівняємо, і розуму немаємо, о честь недбаємо, слава Гершкови, Мошкови і пейсатому Ізраїлю.

Загадки.

Батько (до хлопця, що приніс тютюн з коршми): Хто там є в коршмі?

Хлопець: Та нема так нікого, лиш є всіх святих отець, божа труба, взяли собі літру горівки і пють оба!

(Се був маляр, що малював церкву і дяк).

---

*) Господар в Ходорові, котрий уложив сей апостол

— Котрий святий має три вуха?

— Фльоріян, бо він має два вуха своїх, а трете (від коновки) тримає в руці.

Ніколи цего не робила.

— „А ти нехристе паскудний,
Псявіро погана,
Та кобила, щось ми продав,
Здохла нині з рана!“

— „Чи можливе? я присягну,
Що тая кобила,
Іще ніколи у мене,
Цего не зробила!“

Сусідки.

— А що чувати з вашим чоловіком?

— Біда, а ось перед хвилею, булам в церкві святого Юра, давалам на службу Божу, щоби св. Юрій вставився у Бога, та може чоловік перестане пити горівку.

— Ой, зле сусідко, треба було піти до церкви святої Анни і там помолитися, бо знаэте, що завжди кобіта за кобітою хутше потягне!
